

1 Regjeringa må få nasjonal kontroll på strømprisene

2

3 Dagens strømmarked gir i praksis tyske strømpriser i Norge. Det er i strid med Hurdalsplattformens
4 intensjon om stabile, forutsigbare og konkurransedyktige strømpriser, samt at Norge skal beholde
5 suveren norsk kontroll over alle avgjørelser med betydning for energisikkerheten i Norge.

6

7 De høye strømprisene i Sør-Norge medvirker til en svært høy prisstigning. Denne ekstraordinære,
8 økonomiske belastningen for næringslivet, husholdningene og det offentlige, er den viktigste
9 grunnen til at regjeringa mister tillit. Konsekvensen er også at det kommende lønnsoppgjøret blir
10 krevende for å sikre lønsmottakernes kjøpekraft.

11

12 EU-landene utvikler et stadig mer sammenvevd strømmarked og bygger ned konvensjonell
13 produksjonskapasitet (eks. kullkraft) som del av den grønne omstillingen. Samtidig øker
14 underskuddet av fornybar og regulerbar strømproduksjon. Denne utviklingen, som nå går raskt på
15 grunn av sterk offentlig stimulans, vil øke verdien av vannet i våre magasiner ytterligere og gi høyere
16 strømpriser. Europas strømmarked vil måtte reformeres for å ivareta de ulike EU-nasjonenes
17 interesser. Dette er et langsiktig og omfattende arbeid som Norges regjering snarest må engasjere
18 seg i for å ivareta våre nasjonale interesser. Vi har et vannkraftsystem hvor forsyningssikkerheten
19 (magasinfyllingen) bestemmes av naturen. Dette er et helt annet kraftsystem enn det kontinentale
20 Europa har. De har et system som er basert på termisk kraft (fossilt eller kjernekraft) og som er under
21 nedbygging.

22

23 Våre likestrømkabler til Danmark/Tyskland/Nederland og England har fått konsesjon for
24 kraftutveksling og ikke krafteksport. Kraftflyten på likestrømkablene er styrbar i mengde og retning.
25 Innenfor de tekniske begrensningene på kablene og tilførselsnettene på land praktiseres det i dag et
26 markedsbasert prissystem i henhold til EUs grensehandelsforordning og tilhørende regler som
27 bestemmer hvilken vei strømmen går. Dette medvirker til tømming av norske vannmagasiner og
28 driver opp strømprisene våre. Systemet må endres!

29

30 Regjeringa må sikre at kraftutveksling gjennom likestrømkablene skjer ved at Norge primært bistår
31 med «effektstøtte» til Europa i perioder hvor Europa har høye priser og lav tilgang på regulerkraft,
32 f.eks. som følge av lav vindkraftproduksjon. Det er et økende behov for dette. Som del av en
33 systemendring skal det ikke tillates netto energiekspport (effekt x tid) i en gitt tidsperiode
34 (minimumsperiode er én uke) når våre vannkraftmagasiner er under et gitt nivå (eks. median jf. NVE

35 sin statistikk) og den hydrologiske situasjonen tilsier svakt tilsig. I perioder med høyt tilsig (eks.
36 vårløsning eller forventet flom) kan dette prinsippet fravikes.

37

38 Dette gjelder spesielt det viktige NO2-prisområdet (Sørlandet) som alle likestrømkablene går ut fra.
39 Statnett må fastsette grenser for handelskapasitet time for time for kraftutvekslingen gjennom
40 likestrømkablene som ivaretar dette prinsippet. Statnett skal, som i dag, administrere kjøp og salg av
41 strøm gjennom kablene. Regjeringa må straks gi Statnett SF, et statsforetak eid av Olje- og
42 energidepartementet, et oppdrag med å iverksette denne prinsipielle bruken av likestrømkablene og
43 få på plass et operasjonelt regelverk i samarbeid med sine internasjonale partnere. Dette må
44 meddeles EU-kommisjonen og den britiske regjeringa.

45

46 Balansert utnyttelse av norske vannmagasiner, slik at Norge kan levere effekt når det trengs, er i alle
47 lands interesse. Konsekvensen av denne systemendringen er at vi styrker vår forsyningssikkerhet og
48 unngår omfattende nedtapping fra lave magasinhøyder, noe som vil innebære stort tap av
49 virkningsgrad. Norske sluttbrukere av strøm vil med dette få mer stabile, forutsigbare og
50 konkurransedyktige strømpriser.

51

52 For videre å sikre en strømpris som på kort sikt ivaretar Senterpartiets mål om stabile, forutsigbare
53 og konkurransedyktige priser, må det også foretas en nedskrivning av strømprisene over
54 statsbudsjettet med 100 pst. for strømpriser over 70 øre/kWh til samtlige strømforbrukere i Norge.